

EL MUSEU DE L'AIGUA DE LLEIDA

El Museu de l'Aigua explora les relacions íntimes de la ciutat de Lleida amb l'aigua. La seva ubicació i la gestió de l'aigua que n'ha fet històricament ens ha llegat un magnífic patrimoni relacionat amb els seus usos, la formació del paisatge i la producció d'energia hidroelèctrica.

Lleida, per tant, és **excepcional pel patrimoni hidràulic** que conserva: el sistema de regadius històrics en funcionament més antic, centre d'una àrea agrícola de primer ordre; un dipòsit excepcional, dels pocs d'Europa de la seva època; dues infraestructures hidroelèctriques al seu municipi, exemples de la transformació energètica contemporània; dos pous de gel units, únics a Catalunya; i un paisatge singular entre el regadiu i el secà enllaçats pel riu Segre.

La missió del Museu de l'Aigua és **preservar i difondre** el patrimoni de l'aigua a Lleida, tant material, com son les infraestructures i tecnologies que han quedat i que són la base de les que usem avui, com immaterial, com son les tradicions i les vivències entorn de l'aigua o les innovacions que ens faciliten la vida.

El museu difon els seus principis a partir d'**activitats** educatives, exposicions temporals i activitats de difusió. Podeu consultar l'agenda del web www.paeria.cat per estar al dia, o contactar directament amb el museu al telèfon 973211992 o a l'adreça electrònica museuaigua@paeria.cat

El museu està format per **4 espais visitables**, amb entrada gratuïta i situats en indrets diferents de Lleida:

- el Campament de la Canadencia
- el Dipòsit del Pla de l'Aigua
- els Pous del gel
- el Molí de Sant Anastasi

Campament de la Canadenca

Adreça: av. de Miquel Batllori, 52 - Lleida

Horari: de dimarts a diumenge, de les 11.00 a les 14.00 h

Acull la seu central del Museu de l'Aigua i hi podeu visitar:

- L'exposició "**La força de l'aigua. El Dr. Pearson i les obres de la Canadenca a Lleida**", que explica la construcció del canal de Seròs, la importància cabdal que va tenir per a Lleida i els fonaments de la hidroelectricitat. Es complementa amb l'espai de memòria "L'aventura hidroelèctrica dels enginyers de la Canadenca a les Terres de Lleida", que recrea el despatx dels antics enginyers i acull diverses peces procedents d'instal·lacions hidroelèctriques.
- L'exposició "**Aigües del món, un món d'aigües**", que mostra la col·lecció d'aigües envasades d'arreu del món aportades per persones viatgeres de Lleida, i que ens fa reflexionar sobre la importància de l'aigua per als éssers vius. Més informació.
- L'exposició "**Joan Oró. El científic de la vida**", que repassa la seva trajectòria i recull part del seu llegat amb documents originals i objectes de treball, com ara mostres dels meteorits que va estudiar. Més informació.

El recinte del campament acull també la sala d'exposicions temporals, l'aula didàctica, el centre de documentació, les oficines i la botiga del museu.

Com arribar-hi?

Autobusos de Lleida: línia L6 (parada Museu de l'Aigua) i línia L7 (parada Canal).

Ubicació: <https://maps.app.goo.gl/MWq5n12FwoUAfzHs7>

Per saber-ne més...

Per saber-ne més de la Canadenca i les obres del canal de Seròs a Lleida, consulteu l'apartat corresponent a www.patrimonihiidroelectric.com

Vídeo "El canal de Seròs, els obrers de la Canadenca i els treballs", realitzat pel canal Mil històries en col·laboració amb el Museu de l'Aigua:

https://youtu.be/NY_w03hMTWc?si=Ko3yiuFplzB15gGb

Article "Els inicis de l'electricitat a Lleida" de Marc Sans i Andrés Pla, a la revista Shikar, 2020, Núm. 7, p. 32-37, del Centre d'Estudis del Segrià:

<https://raco.cat/index.php/Shikar/article/view/385090/478189>

Dipòsit del Pla de l'Aigua

Adreça: carrer de Múrcia, 10 (plaça del Dipòsit) - Lleida

Horari: dissabtes, diumenges i festius, d'11.00 a 14.00 h

El Dipòsit del Pla de l'Aigua és el primer dipòsit d'aigües de la ciutat de Lleida, construït a finals del segle XVIII per garantir el subministrament d'aigua potable a la població.

Iniciat l'any 1784 i acabat 8 anys més tard, és subterrani i està cobert per sis voltes de canó que reposen sobre vint-i-cinc pilars. S'omplia amb l'aigua provinent del canal de Pinyana, que es distribuïa a la població mitjançant sis fonts monumentals, algunes de les quals encara es mantenen al centre històric de la ciutat.

Constitueix un espai magnífic i sorprenent, desconegut per a molts i que podem gaudir en tot el seu esplendor. Trobareu un audiovisual explicatiu a la recepció del museu, així com plafons informatius i guies de visita.

Com arribar-hi?

Autobusos de Lleida: L1, L4, L6, L7 i L8 (parada Hisenda).

Ubicació: <https://maps.app.goo.gl/UCr2NMc5uJJCm4Xr7>

Per saber-ne més...

Reportatge "La catedral de l'aigua" al programa Espai Terra de TV3, sobre el Dipòsit del Pla de l'Aigua: <https://www.ccma.cat/tv3/alcarta/espai-terra/la-catedral-de-laigua-de-lleida/video/5656117/>

Vídeo "Les claus que van garantir el subministrament d'aigua potable a la ciutat Lleida", del canal Mil Històries: <https://youtu.be/JPLA0DJwkyo?si=xkDlcvG0MIp5Zne9>

Article "Les fonts viatgeres: La Font de les Piques com a exemple dels moviments de les fonts monumentals a Lleida" de Iolanda Enjuanes i Marc Sans, a la revista Shikar, 2018, Núm. 5, p. 19-26, del Centre d'Estudis del Segrià: <https://raco.cat/index.php/Shikar/article/view/350565/441927>

Vídeo de les immersions al Dipòsit ple d'aigua, als anys 90: https://youtu.be/Kt9GRPxWabw?si=3yxhxdg-3J7_RrwU

Actuació de Mayumana al Dipòsit amb motiu de La Marató de TV3 de 2021: <https://youtu.be/AgulxGsCGGQ?si=2aY5aASQ-VScPEX3>

Pous del gel

Adreça: parc de Santa Cecília (Turó de la Seu Vella) - Lleida

Horari: visites concertades

Els pous del gel són dues cavitats subterrànies construïdes entre els anys 1611 i 1616 per tal d'emmagatzemar el gel de l'hivern i disposar-ne durant tot l'any per abastir la població.

Van ser construïts per iniciativa de la Paeria, que en donava la concessió a uns arrendataris. Aquests eren qui, durant un any, mantenien els pous, els omplien de gel i el venien. El negoci del gel era molt important a l'edat moderna per les propietats que posseeix: per als usos terapèutics, per a conservar aliments i com a refresc.

Els pous del gel de Lleida són dels més ben conservats de Catalunya: consten de dos pous amb accés comú, i hi resten traces del seu antic ús. Es troben adossats a les muralles, a l'obaga del castell, dins del conjunt monumental del Turó de la Seu Vella.

Per arribar-hi, l'accés és des del carrer del Camp de Mart.

Els Pous del gel s'inclouen també en les propostes de visita del recinte emmurallat del Turó de la Seu Vella. Consulteu la seva pàgina web per saber-ne més.

Com arribar-hi?

Autobusos de Lleida: línies L1, L4, L7, L8 (parada Prat de la Riba / Ensenyança)

Ubicació: <https://maps.app.goo.gl/T4YGdXfDDsyYRELW6>

Molí de Sant Anastasi

Adreça: avinguda de les Garrigues, 128 (la Bordeta) Lleida

Horari: diumenges de les 11.00 a les 14.00h

Antic molí fariner que té els seus orígens al segle XIII. La sèquia de Fontanet li proporcionava força per moure les moles que s'utilitzaven per moldre els cereals. Constava de dependències annexes que servien de graner i habitatge del moliner.

Constitueix el darrer vestigi de l'antic poble de Vilanoveta de Fontanet o de l'Horta, situat a l'indret de l'actual barri de la Bordeta.

Es coneix amb el nom de Sant Anastasi pel relleu d'aquest sant que es trobava sobre la porta principal (ara conservat al Servei d'Arqueologia i del qual properament s'instal·larà una reproducció), però també amb el nom de molí de Vilanoveta, en record de l'antic poble.

A l'exterior es pot contemplar el salt d'aigua original, situat al braçal de la sèquia de Fontanet que feia moure el molí i regava l'extensa horta fins a Cappont. Avui en dia està en servei ja que rega els camps de la partida de Copa d'Or.

A l'interior es pot visitar la primera fase d'adequació, amb part de la maquinària originals, plafons informatius i jocs per entendre com funcionava.

Com arribar-hi?

Autobusos de Lleida: línia L7 (parada Sícoris)

Ubicació <https://maps.app.goo.gl/dYa1j71kbYFVgXoD9>

Cessió de sales:

El molí compta amb dues sales polivalents que es cedeixen a entitats socials i culturals per activitats de petit format.

Consulteu les característiques dels espais i la disponibilitat a museuaigua@paeria.cat

Podeu sol·licitar les sales en aquest enllaç:

<https://tramits.paeria.cat/Ciudadania/DetallTramit.aspx?IdTema=89&IdTramit=2153>